

20 år sedan Nordiska Marina Kadettmötet (NOKA) i Lysekil

NOKA 1998-08-06--10 var ett 50-årsjubileum från det första mötet, som även det ägde rum i Lysekil 1948 (då utan Finland). Från Sverige deltog HMS Visborg, från Norge HMS Horten, från Danmark HMS Møen och från Finland FNS Hämeenmaa. Minfartygen är ankrade och akterförtöjda vid Anderssons kaj i Lysekil. Även Gladan och Falken deltog i NOKA, dessa ligger på insidan av Anderssons kaj akter om Visborg och Horten.

I detta nummer bl.a.

Ordförandens inledning
Sida 2

Ledare
Sida 3

Sven-Erik Melin berättar
Sida 4-7 och 13

Riksårsmötet Tallinn
Sida 8-9

Nationaldagen
Sida 9

Bertil Axelsson berättar
Sida 10-11

Marinstugans Dag 2018
Sida 12

Vad en bild kan berätta
Sida 13

Damklubben Bojen
Sida 14

Medlemssidor
Sida 14-15

Baksidan
Sida 16

FLOTTANS MÄN GÖTEBORG

Örlogsvägen 6
426 71 Västra Frölunda

Tel. 031-29 07 23

Hemsida: www.flottansman.se

E-post:
flottansmangoteborg@telia.com

Organisationsnummer:
857200-4284

Plusgirokonton: 4 47 48-2

PEJLINGAR N:2 juni 2018

Utgivare/Ägare:
Ansvarig utgivare:
Redaktör:
Distribution:
Manusadress:
Sista manusdag nr. 3/2018
Planerade utgivning:
Årsprenumeration:

Lösnummerpris:
Trycks hos:

ORDFÖRANDEN HAR ORDET

Kamrater!

Sommaren kom med kraft redan i maj. Det innebar en kortare vårperiod än normalt med kompakt blomning och problem för bin och humlor att hinna med. Torrt i markerna med stor brandrisk i skog och mark - men en härlig tid för rekreation. Sköna maj innebar därvid goda underhållsmöjligheter för bl.a. målning

av Marinstugans yttre. En arbetsgrupp formades och gjorde skillnad. De som arbetade med tvättning, skrapning, målning och träreparationer var Gunnar Ekblad, Tore Nyblom, Carlaxel Benholm, Leif Lindenhag, Boris Lundqvist, Kjell Åsberg och Rolf Carlsson. Stor tack för Era insatser. Styrelsen ser gärna fler som deltar.

Tyvärr har det varit dåligt med värddar till Söndagsöppet. Detta måste kunna ändras så att alla som kan, ställer upp en söndag per år. Anmäl Dig till Klubbmästaren som ger anvisningar. Söndagsöppet startar den 5/8 och pågår till den 16/12 utom den 16/9 (medlemsdag) och 2/12 (Marinstugans adventskaffe). Gäller även Bojen. Ställ gärna upp två personer per söndag med förberedelser 09-10, öppet 10-13 och återställning 13-14 (totalt max fem timmar). Den som vill får naturligtvis bjuda på hembakt men annars köper man in det som passar i samråd med Klubbmästaren.

Under våren/tidiga sommaren har genomförts en hel del aktiviteter varav Marinstugans Dag och Riksårsmötet redovisas längre fram i detta nummer. Planerad Grillafton den 31 maj fick dock inställas på grund av för få anmälningar beroende på en allt för späckad vårtermin. Denna ersätts av en kräftkväll den 14 september. Se också ett nytt försök att återuppväcka onsdagarnas luncher i stugan. Se sida 15! Slutligen tillönskas alla läsare av Pejlingar en fortsatt härlig sommar! Lars-Erik

Tyvärr har föreningen drabbats av många dödsfall redan nu under innevarande år. Hittills sex bortgångna. Oundvikligt i en förening med hög medelålder men alltid lika omskakande och tankeväckande om framtiden. Vem kommer härnäst?

Av de sex vill jag särskilt framhålla vår redan tidigare hårt drabbade hedersman Mats Bruto, medlem av Sångkören vars hustru Laila (ordförande i Bojen) avled för två år sedan. Nu har Mats den 3 maj efter en längre tids sjukdom följt efter.

Två dagar senare avled vår förre ordförande Bertil Andreasson efter en tids sjukdom. Bertil var mycket uppskattad som ordförande och medlem i såväl FM riksstyrelse som SMKR styrelse. Bertil var även i övrigt en person med många vänner. Vid begravningen i Örlogskapellet och efterföljande minnesstund i Marinstugan var det många som ville vara med. Sångkören deltog vid begravningen med cirka halv styrka och mycket uppskattat av hustru Birgitta och övriga i familjen.

De fina minnena av Mats och Bertil kommer att leva kvar inom Flottans Män.

Lars-Erik Uhlegård

4:e ÅRGÅNGEN SOM POSTTIDNING EFTER NAMNÄNDRING 2015 PEJLINGAR startade som ett medlemsblad med namnet PEJLING 1978

Kamratföreningen FLOTTANS MÄN. Lokalföreningen i Göteborg,
Lars-Erik Uhlegård / 0723-97 21 86 / lars-erik@uhlegard.se
Karl Harry Dahl / 031-91 32 42 / 0706-91 32 42 / harry.dahl@telia.com
FM-medlemmar och "Bojor". Vissa militära instanser och andra organisationer
Flottans Män, adress: se ovan till vänster / e-post till redaktör
Fredagen den 24 augusti 2018
September 2018

För medlemmar utanför FM Göteborg 100:-/år (4 nummer)
För icke medlemmar i Flottans Män 150:-/år (4 nummer)
För icke medlemmar i Flottans Män 50:-
Sandstens Tryckeri AB Västra Frölunda

Bilden på titelsidan
fotograferad av då-
varande 12.hkpdiv.

Kamrater!

Äntligen något positivt för Göteborg och Västsverige, ja hela Sverige. Pengar för fördjupning av hamnarna i Göteborg har aviserats av infrastrukturministern Tomas Eneroth som avdelat 1,25 miljarder till detta projekt. Mer bör komma via EU. Som om det inte skulle vara nog så har beslut fattats att ta med järnvägssträckan Göteborg - Borås med station vid Landvetter flygplats i den nationella järnvägsplanen. Nära 4 miljarder avdelade, naturligtvis inte tillräckligt men en hygglig början. Trolig start 2024 för bägge projekten.

Vad har nu detta för betydelse för sjöförsvaret undrar Du kanske? Jo genom en ytterligare satsning på hamnen så visar det även på behovet av skydd för den för landet så viktiga sjöfarten. Detta ger ytterligare stöd för de planer som ligger i ÖB perspektivstudie där en sjöstridsflottilj ska vara baserad på Västkusten. Detta tillsammans med satsningen på järnvägen som utöver passagerare framförallt ska ta gods till och från Göteborg bör ytterligare stärka motiven för en marin satsning på Göteborg och Västkusten.

Vad kan man då tänka sig att den marina satsningen på Västkusten skulle kunna innehålla vid mitten av 2030-talet då?

En basutbyggnad bör komma till stånd mellan Käringsberget och Tångudden så att pirer för stadigvarande basering (hemmahamn) för en flottilj om ett dussin ytfartyg blir en realitet. Två stridsstödsfartyg (jfr Ledaren i Pejlingar nr 3-2015), tre större ytstridsfartyg (fregatter), tre mindre ytstridsfartyg (korvetter) och fyra minröjningsfartyg samt ett antal trängfartyg för olika ändamål. Dessutom bör minst en ubåt ingå för att ge erforderlig övning för flottiljen genom att agera motståndare och även kunna utgöra en del av skyddet av våra sjöfartsvägar i Västerhavet och längs kusten. Likaså bör en basutbyggnad ske i Skresviksområdet för basering av cirka halva flottiljens fartyg under längre perioder och vid en ytterligare förstärkt marin närvaro genom nyttjande av civila hamnar som Lysekil med flera.

Röjdykardivisionen i Skredsvik förutsätts överföras till västflottiljen med grunduppgiften att utbilda erforderliga röjdykare för hela flottans behov.

En amfibiebataljon (ur amfibieregementet) måste vara baserad i Göteborg och Skredsvik med ett relativt stort antal ständigt tjänstgörande samt med stridsbåtar, bevakningsbåtar och trängenheter med mera.

Vid en utbyggnad av angivet slag måste Marinbasen delas upp i tre delar med fullt ansvar för respektive kustavsnitt. I Väst med ansvar från norska gränsen till

Sandhammaren. Erforderliga resurser och infrastruktur tillföras. Marinbas Syd för kuststräckan Sandhammaren till Gryt inklusive Gotland. Marinbas Ost för kuststräckan Gryt till Haparanda. Kuststräckan Iggö (norr om Gävle) till Haparanda bör efter tillförsel av ytterligare resurser utgöra ett fjärde Marinbasområde. För Öresund bör en organisation liknande MDÖ byggas upp med vissa egna resurser och utgöra en separat del av Marinbas Väst.

I övrigt bör motsvarande marina resurser byggas upp i Syd och Ost med ytstrids- och ubåtsresurser mm.

I början av 2030-talet bör helikopterförband med marina uppgifter överföras till Marinen och utgöra tre separata helikopterdivisioner för ökad effekt i sjöförsvaret och eskortering. Fregatter och stridsstödsfartyg ska kunna basera 1-2 helikoptrar vardera och korvetter kunna landa, bunkra och starta helikopter.

Hoten från främst Ryssland är som alltid mångfacetterade och i det sammanhanget bör påpekas att det givetvis inte enbart ska röra sig om marina satsningar men då detta område sedan länge är skamligt lågt prioriterat så tar denna ledare främst sikte på detta område som dessutom är det som främst bör intressera de som läser denna tidskrift.

Detta, tillsammans med Natomedlemskap, bör utgöra ett rimligt skydd för Sverige vid krigsfara och vid krig ge möjligheter att tillsammans med allierade styrkor kunna upprätthålla erforderligt sjöfartsskydd så att import/export kan fungera i erforderlig utsträckning även under starkt hot.

Sålunda! Ge inte upp mina kamrater, utan håll hoppet om en rimlig marin utveckling levande. Låt inte tillfälliga motgångar baserade på okunniga politikers farliga spel med vår frihet och ett för tillfället till synes lågt hot dupera oss till att acceptera nuvarande usla marina förhållanden. Vi ska sträva mot en balanserad marin utveckling där vikten av stående resurser längs Västkusten ska vara lika rimliga som resurser i Östersjön. Påtala alltid behoven för alla politiker Du möter lokala och regionala liksom riksdagsmän.

Lars-Erik Uhlegård
Ordförande

Svensk eskader 1779 i Finska Viken

SVEN-ERIK MELIN BERÄTTAR

*Fortsättning från föregående nummer där minsveparna har lämnat Västervik och är på väg genom Stockholms skärgård och **Sturkö** går på grund. "Sven-Eriks" båt är fortfarande **HMS Orust**.*

Gick direkt till Vitsgarn en militär ö utanför Berga söder om Stockholm. Där hade dom både terrängbana och hinderbana. Uppställning och alle mans idrott. Terränglöpning med krigsutrustning, gasmask och K-pist och spring i stövlar!!!! Vi låg där en vecka och varje dag var det terränglöpning i stövlar. Vi fick också skjuta in våra K-pistar och snart kom förklaringen. Det var något av Kustflottans många mästernskap som vi tränade för och bl.a. ingick terränglöpning, skytte och hinderbana. Utöver det var sjukvård, kod-lösning av meddelande, signalering, simning etc. som ingick. FC hade fått det första på sin lott inom minsvepning.

Från Vitsgarn gick vi till Dalarö och bunkrade is. Ja, kylskåp fanns ju inte ombord. Det var en isole-rad isbox som stod på däck som var vårt kylskåp.

Så gick vi norröver in i Bottenhavet. Vi var på väg till utlandsbesök nummer två, Uleåborg i Finland. Samma sak där, trevligt arrangerat med fotboll mot ett armélag. Dans ute på Kuusisaari en folkpark. Mycket trevligt.

Vi lämnade Uleåborg med glada minnen. Nästa hamn Sundsvall. På vägen dit blev det specialövning i rodd. Vi fäste sveppricker (prickar för utmärkning av leder) på babords reling tvärs över båten. En lång bänk på däck på styrbords sida. Tampar mellan prickarna som sedan gick via ett kastblock i relingen i gattet akterut, upp i bomnocken och ner till ankarkättingen och ett par svepvikter med tillräcklig tyngd att ge motstånd för oss roddare eller galärslavar. Detta höll vi på med i tre dagar. Varför det??? Jo vi skulle ro om Drottningens pokal uppsatt av Drottning Louise när vi kom till Stockholm.

Vi ordnade också surfing i 10 knops fart. Lilla landgången blev surfingbråda. Hasse var mästare på detta. FC var bra på att godkänna diverse upptåg, bara det gynnade fysiken i kroppen och givetvis vissa andra gränser

I Sundsvall var vi 12 fartyg och spred flottans glans över stan. Härifrån till Stockholm och i Gävlebukten hade vi nattövning med ett av de svåra svepen. Inget ljus tillåtet mer än en svagt avskärmad blå lamp. Det var ett svep med egen båt och många bojar och skärplan.

Mycket wire på däck och farliga situationer med törnar och öglor i wirarna som kan skada både fötter och ben. Dessutom hög sjö. Det gick bra i alla fall.

Dagen efter var vi fortfarande kvar i Gävlebukten. Vädret var fint. Plötsligt kom det att vi skulle lägga ut ett svep igen. FC beordrade Taggen till rors och mig som utkik på backen.

Jag fattade att de var de andra som måste lära sig hanteringen av svepen också. Det var i stort sätt bara jag och Taggen som hade erfarenhet och Hasse som hade viljan. Därutöver saknades en hel del hos de andra pojkar. Och visst visade det sig. Det tog lång tid att få ut svepet och nu var det styrman Granath som fick leda jobbet. Han var ju kunnig och bra, han hade ju lärt oss också. .

På eftermiddagen hade vi skjutning med Kulsprutan riggad på 20mm A-kan. Hgbman blåste upp ballonger som skickades iväg. När det var min tur att skjuta gick ballongen till väders och jag fick eldavgång. FC ropade till Sundelius att hjälpa mig men jag gjorde två mantelrörelser och fick igång vapnet riktade på nytt och avfyra. Där kommer Sundelius just framför eldröret när jag trycker av.....Det var nära, mycket nära, att jag sköt av hans huvud. En mycket otrevlig situation.

Nästa hamn var Märsgarn igen. Vi och Tjörn hade börjat samöva så lätt med Hisingen som hade levererats från Råå varv. Nu skulle vi också ro ihop ty roddtävlingen om Drottningens pokal närmade sig. Vi var ute och rodde ett par gånger mellan Vitsgarn och Märsgarn. Vi tränade starter. I instruktionsboken står att man börjar med tre snabba årtag och därefter kommer in i lunken. Så gjorde inte vi. Vi började med ett långt årtag. Därefter tre snabba årtag och så in i lunken.

Laget togs ut. Jag (1), Taggen, FC (2), högbåtsmannen och kadetten Wahrnberg var uttagna från Orust och resten från Tjörn och Hisingen. Vi skulle ro på Riddarfjärden från Västerbron till Stadshuset. Sex lag tävlade. Minsveparna, ubåtar, jagarna med två lag och torpedbåtar och Älvsabben. Vi hade fått order att ha kommissbyxor på alltså de tjocka byxorna från daglig dräkt som det heter. Vi skulle ha en meter segelgarn med oss. Resten fixade FC. När vi kom till start och fick välja roddbåtar tittade vi med förskräckelse mot de kraftiga ubåts- och mtb-besättningarna förmodligen i god kon-dition.

FC kom med varsin ölbutelj som vi skulle svepa innehållet av. Det var vatten och druvsocker.

Vi embarkerade, FC delade ut kåda till händerna. När vi skall börja ro till startpunkten smörjer ni in händerna med kåda och flyttar inte händerna från åran. Segelgarnet slår ni om ena foten och trallen så att ni kommer upp snabbt igen efter årtaget. Styrare var FC från Tjörn, "Nasse" Svensson. Han beordrade: Klart för rodd! - Tag ur roddluckorna! - Res årorna - Låt falla! - Styrbord stryk, Babord halut, vi svängde runt båten - Ligg! - På med kåda -

Överallt halut! Det var SV-lig vind. Inga skevringar med årorna var beordrat. Vi rodde långsamt upp mot starten under Västerbron. När alla låg på linje kom startskottet. Vi tog ett låååångt årtag och sedan tre snabba årtag och så var vi igång.

Alla låg bra till i början, jagarna och Mtb ledde. Sedan började vår styrare att ange takten Vi såg hur vi drog förbi och hur vi drog ifrån och vi rodde och rodde och rodde och vann med två båtlängder. Just innan mål Tog "Nasse" Svensson fram en flagga som han satte i aktern. Där stod ORUST TJÖRN HISINGEN. Målskottet kom och vi hade vunnit. "Nasse Svensson" blev kastad i plurret. Det blev prisutdelning ombord på jagaren HMS Östergötland där vi fick Drottningens pokal. Alla roddare fick en liten miniatyr av den.

CKF (chefen för kustflottan), amiral Berthelsson delade ut priserna.

Det var nu september och tävlingar av olika slag avlöste varandra och för oss även CKF:s inspektion av enheter-na under fullgörande av ämnade uppgifter. Vi fick en inspektör med oss.

Jag var signalman vid ett tillfälle då det kom "Morse till Tjörn" Jag fick ett meddelande att sända. Jag stod på akterdäck och signalerade då jag märkte att det kom någon bakom mig.

Det var inspektören som satte en pyts bakom mig och tände ett knallskott som han lade i pytsen.

Jag slog omedelbart väntningstecken till Tjörn, skruvade ur kontakten och gick föröver till masthuset, kopplade in och fortsatte att sända. Då smäll det ordentligt. Plåtpytsen fläktes upp. Inspektören var skitförbannad för att jag hade flyttat mig. Jag sade till honom att inte står jag och väntar på att ett knallskott skall smälla vid mina fötter. Det är ju farligt. Det har ju andra inspektörer och stridsdomare konstaterat.

FC kom ner från styrhytten och skällde ut inspektören, inte för knallskottet som sådant, men att pytsen var förstörd. Kustflottans förbandsvisa tävlingar på Vitsgarn. Vi hade legat en vecka i området och varje dag var det träning i terränglöpning för oss samtliga sex sjövärnare. Vi sprang i antingen stövlar eller kängor. I regel blev det stövlar eftersom kängorna skulle putsas efteråt. På tävlingsdagen hade jag och Hasse blivit uttagna till att springa hinderbana med skjutmoment med K-pist tillsammans med FC. Då fick vi springa i gymnastikskor. Vi fick också anledningen till stövlarna. Det var tyngre att springa i dessa och man sprang väldigt lätt efteråt med gym-skor. Hela tävlan var en stafett med upplösning av koder, radiosignalering, hinderlöpning, rodd, simning och några grenar till. Jag tror vi kom iväg som trea i vårt moment och sprang iväg med lätt stridsutrustning som packning. Skyttet gällde att pricka tolv tefat med exakt lika många skott plus ett, alltså fem skott per man. Vi fick skjuta på varandras om någon missar annars fick man springa 25 meter och hämta mer ammunition. Vi hade till slut ett tefat kvar och FC ett skott kvar och jag och Hasse var på väg att hämta mer ammunition när FC sade: Vänta!! Han lade an och sköt och träffade tefatet. Därvid vann vi säkerligen en halv minut. Efter skjutning hade vi hinderbana. Den gick galant. När vi kom till nästa växling hade vi tagit in så att jag tror att vi ledde tävlingen. Det var inga före oss i hinderbanan. Efter oss var det jollrodd med några från de andra sveparna i vårt lag.

I mitten av september blev vi kallade till FC en och en för att uppge vad vi ville fortsätta med off-, uoff- eller ubef-utbilodning. Hasse ville fortsätta till off. Det ville inte jag utan det räckte med uoff. Jag ville inte ha en sommar till i det militära. När Hasse hade varit inne var det min tur. Jag lade fram mitt önskemål. FC blev förbannad. "Jag har reserverat en plats till off för Melin." "Det går inte" sade jag, "jag har mina sjömånader för inträde på sjöbefälsskolan i augusti och vill gärna börja där." FC tyckte inte om det, men när han hörde mina avsikter så förstod han det mer än väl och önskade mig lycka till.

Vid Vitså brygga låg gamla pansarskeppet Gustav V som maskinskola. FC hade tjänstgjort som artillerist ombord i begynnelsen av sin karriär, företrädesvis vid 15 cm kanonerna. Emellertid kunde vi inte få bättre ciceron. Dels var vi inne i tornet på de förliga 28 cm kanonerna vilket givetvis var imponerande men min behållning var ALC (Artilleriledningscentralen).

Där fanns det en mekanisk datamaskin!!! i form av ett bord mitt på durken, c:a 120 x 120 cm, som räknade ut sidovinklar och höjdvinklar efter uppgifter som egen kurs och fart, målets relativa kondition i förhållande till eget fartyg samt väder och vind. Många små vevar och skruvknappar i bordet sammanställde allt detta och gav sedan inställningarna till höjd och sidriktarna och förmodligen också till laddarna hur mycket krut man skulle ladda med. Förmodligen tog det lite längre tid än med dagens elektronik, men ändå.

Den 10 oktober mönstrade jag av HMS Orust för att börja på Marinens Underofficersskola (MUOS) på Berga utanför Stockholm. Vi som började där var 8 man. Jag var ensam från Orust, resten från Tjörn och Hisingen. Vi hade nu blivit korpraler och fick en krona mer i lön men blev av med sjötilägget så det blev samma lön men plus 25 öre som Staten hade ökat alla värnpliktigas ersättning med. 3,75 kr per dag hade jag nu.

På MUOS skulle vi gå fram till 31 januari då vi skulle avsluta på båtarna i Göteborg. Vi blev förlagda i de s.k. tårhusen Vega och Vesta vi blev utrustade med pistol m/40, en 9 mm Husqvarna av Lugertyp och vi fick skjuta så mycket vi ville på skjutbanan. Utbildningen bestod av Radarlära, befälstjänst, ytterligare navigation i militärleder, lite sjömanskap, skyddsutbildning med brandsläckning och läcktätning, fartygskännedom, organisationslära, vapentjänst och minlära med mera. Det var bra utbildning. Vi hade en kapten Nordanfors i navigation. Jag och en av killarna frågade om vi kunde få lite extra utbildning på astronomisk navigation, men eftersom vi inte kunde trigonometri ville han inte åta sig uppgiften. Vi lärde oss däremot horisontala vinklar såsom komplement till pejlingar på kompassen. Man använder sextanten och tre fasta föremål A-B-C t.ex. fyr-kyrka-torn som syns i sjökortet. Tag vinkeln mellan A-B, läs av och vinkeln mellan B-C snabbt därefter. Så använder man en vinkelavsätare och mallar in i kortet. Mycket bra och mycket säkert. Skyddsutbildningen var ett strå vassare här. När det gällde brandskyddet var gamla pansarskeppet Oscar II degraderad till att vara objekt för brandövningar eller rättare sagt skrovet från den en gång så sköna damen (fast hon hette Oscar). Det var ett tråg med olja som sattes i brand som skulle släckas men med skillnad att det var ombord i ett fartyg med lejddare och gretingar. Jobbigt men nyttigt. Läcktätning var en annan del av utbildningen. Här fanns en simulator bestående av en attrapp med inredning från ett fartyg som hade fått en krevad genom bordläggningen. Det forsade in vatten och vi hade träkilar och trästöttor av diverse dimensioner och längder samt säckväv och presenningsbitar därtill. Vi hade hammare, spett, slägga, yxa och kofot som verktyg för att förhindra vattnets inträngande i skrovet. När vi fått det hyfsat ökades vattentrycket och vi fick jobba hårdare. Dessutom fick vi 3-4 graders slagsida. Jobbigt och lärorikt.

Organisationslära och vapentjänst meddelades av en kapten från Kustartilleriet.

Vi hade alltid helgpermission och kunde stanna kvar eller åka in till Stockholm där vi kunde bo på Drottning Victorias örlogshem för 2 kr natten. Då fick man en bädd i ett tre eller fyrbäddsrum. Mycket bra. På lördagarna gick jag ofta till Wasa realskola där Svenska Ungdomsringen hade gammaldans. Mycket trevligt.

Hasse och jag träffades några gånger och gick ut och åt.

Efter nyår blev vi furirer. Lönen steg med 1.50 ojoj!!! till 5.25 varje dag och vi fick lön var 10:e dag, 52.50. Det var mycket pengar för oss. Nu blev vi också involverade i vakten i området men endast ansvarig för de egna huset (kasernen) s.k. Bdub vilket betyder Biträdande dagunderbefäl.

En vecka i taget. Tillsyn till huset från ett litet kontor vid ingången då och då. Förutom vi åtta stycken så bodde de blivande telegrafisterna där. De var nyfikna och när de fick höra att jag var till sjöss så frågade de hur de skall göra för att bli telegrafist i handelsflottan. Jag gav dem tips och råd om detta.

Vid ett tillfälle hade vi radarnavigering med en MUL-båt från Kustartilleriet det var nyttigt. Det var en Decca-radar med militärbeteckning PN 75 tror jag. Vi gjorde gircirklar och körde rent efter radarn. Upp till Dalarö och vände och tillbaka till Vitså. Jag lyckades att vara med på de flesta sträckorna i radar. Här var ju inte så mycket fartygstafrik så plotting ingick inte i detta avsnittet. Det lärde vi oss i simulatorer på radar-skolan.

Den sista januari 1961 hade vi examen och fick våra betyg. Jag hade ett medelbetyg på 7,8 av 10 möjliga (under 5 var underkänt) och det motsvarade ett svagt AB i skolans betygsskala.

Jag hade däremot 8,0 i navigation och det var tack-samt.

Vi åkte till Göteborg och mönstrade ombord på HMS DÄMMAN, systerbåt till Hisingen.

Orust och Tjörn låg upplagda men Hisingen var i service och jag undrade varför vi inte fått dela på oss. Jag talade med killarna och frågade om någon var intresserad av att flytta på sig.

Eftersom vi var furirer så skulle vi få köra båt, men med fyra man på bryggan blir det trångt och sämre utbildning. Jag bad att få tala med FC, Bror Andersson en fänrik som var reservare och själv i handelsflottan. Jag lade fram min synpunkt och bad om förflyttning. Han tog det negativt först och undrade om jag inte trodde att styrman (kommer inte ihåg vad han hette, men tror att det var Mattsson) var kapabel att undervisa oss. Jo utan tvivel svarade jag men jag förklarade att jag varit ensam befälselev på Grängesbergsskolans

”Vistasvagge” och sedan på elevfartyget ”Sarek” med 24 elever på däck och har sett skillnaden hur man kan förkovra sig. Där höll han med och frågade om jag skulle fortsätta i handelsflottan. Givetvis, det är mitt yrke. Han skulle resonera med styrman om detta och återkomma lite senare på dagen. Det gjorde han och rekommenderade att jag skriftligen anhåller om förflyttning till en annan enhet.

Jag fick svar inom kort och blev förflyttad till Hisingen och mönstrade på som uppboordsstyrman men med furirs grad. FC var flaggstyrman Gunnar Midgren även kallad Elake Måns. Det var en bra tid även om det bara var fyra veckor. Vi låg i jourberedskap ett dygn i veckan (det gjorde Dämman också) och vi var ute och körde med olika uppgifter. FC var ok, hade lite idéer men var bra i stort. Det var värnpliktiga i manskapet under sin första sjö-tjänst och jag hade hand om en del av dem i sjömanskap, vilket passade mycket bra.

En morgon varskodde FC om exercis på stora planen vid sidan om matsalen. Jag skulle ta hand om det. Inte mitt favoritområde men order är order. Det var sex beväringar som jag beordrade uppställning på kajen. Det var inte flottans mest villiga individer men jag tänkte på FC Orusts devis: ”Att spotta i lovert och skälla på befäl går igen” och varskodde detta. Avmarsch till exercisplan. Där höll kustsveparnas beväringar på med exercis under ledning av en högbåtsman. Jag hälsade och han kom fram och frågade om jag ville att mina beväringar skulle ingå i hans trupp. På så sätt behövde vi inte trängas, menade han. Mycket bra förslag sade jag och gick till markan.

Jag var utbildad på luftvärnsautomatkanon 40/36 som skulle sättas ombord på fiskebåtarna i händelse av inkallelse och en sådan skulle finnas på de nybyggda sveparna Hisingen och senare.

På Hisingen stod mycket riktigt en 40 mm, men av modell 40 och kallades ubåtskanon.

Hur funkar den? Jag frågade FC. Det är nästan samma skit var svaret.

Kocken och jag gjorde upp matsedel och jag rekviderade maten. Vi hade mycket god mat och sista veckan var det så att FC frågade om matpengarna räckte. Jamen sade jag. Vi har en bra kock. Jojo sade FC.

När vi låg vid kaj på Nya Varvet så var det stadig kvällspermission. Dans på Sprängkullen med gamla bra låtar och dansanta härliga flickor och damer. Dansgolvet lutade i ena hörnan och javisst, i en hambo med en go tjej gick jag omkull med tjejen ovanpå. Trevlig position fast fel miljö.

Jag bad om ursäkt men hon tog inte illa upp utan vi fortsatte dansen men mera åt andra ändan av lokalen. En gång var jag på Vågen och dansade. Jag bjöd upp en tjej som gillade uniformen. Tre streck och ett ankare på armen.

Vi dansade en tryckare. Hon frågade: ”Ligger du på F9 (Säve flygflottilj)?” ”Nej,” svarade jag, ”jag ligger på Hisingen.” Hon var tyst ett tag ”Jamen F9 ligger lå på Hisingen.” ”Jo,” svarade jag, ”Men jag ligger på minsveparen Hisingen.” Då var hon tyst resten av dansen. Det blev ingen mer dans med henne. Hon ville ha en flygare.

Jag hade funderat på vad jag skulle göra när jag muckade. Jo till Karlskrona och hem skulle jag ju. Gå ut som matros igen??? Tror inte att jag kan spara ihop pengar att det räcker till att börja på sjöbefälsskolan redan i augusti. Kanske skall jag försöka gå ut som 3:e styrman. Jag begärde fritt en dag och gick till sjömansförmedlingen på Masthuggstorget. Jag hade betyget från MUOS och sjöfartsboken med mig. Förklarade vad jag ville, om jag kan mönstra ut som 3:e styrman på detta. Förmedlaren tittade i sjöfartsboken och sedan på betyget från MUOS och utropade ”8,0 i navigation!?!?” Han visade mig ett papper med massor av fartygsnamn på. ”Vilken båt vill du ha?” Jag förklarade att detta endast är terrester navigation, ingen astronomi. ”Spelar ingen roll” sade han, ”När kan du mönstra ut?”

Förklarade att jag hade 10 dagar kvar i flottan sedan går det bra när som helst. ”Kom hit så snart du kan så skall vi ordna en båt till dig”

Detta lät ju fantastiskt bra. Jag hade läst i sjöfartstidningen att man skriker efter befäl både på däck och i maskin. Hade följt med att Broströms hade öppnat ett nytt tramprederi som heter Timex och skulle ta de gamla båtarna och sätta in dem i detta rederiet. På trampfarten vet man inte vart man kommer utan det blir en resa hit och nästa resa dit över hela världen. Jag ville gärna segla ute på trampfart.

Thordén Lines i Uddevalla betalar skolan för dig om man seglar hos dem i 5 år och en femtedel av lånet skrivs av för varje år man seglar i rederiet. Ett gott alternativ. De har en stor tankbåt, några båtar på linjetrafik mellan Sverige och USA, samt tre små fina kylbåtar som går mellan Västindien och Kontinenten. Dessutom kunde jag gå till Svenska Lloyd som hade en utelinje mellan Nord och Sydamerika och mellan Sydamerika och Västra Medelhavet. Men jag har alltid varit försiktig och tänkte att jag måste ta någon av de jobbiga linjerna till Persiska Viken eller Västafrika eller Indien som jag får börja med eftersom de var svårast att bemanna.

I slutet av mars lämnade jag Hisingen och flottan. Matkontot hade överskridits. Fick lite skit för det. FC kunde emellertid inte klaga på maten, den hade varit fantastisk.

RIKSÅRSMÖTET I TALLINN 2018

Årets Riksårsmöte anordnades av Stockholmsföreningen med en Tallinn-resa med M/S Baltic Queen

Från Göteborg kom större delen av deltagarna genom buss med start från Nils Ericson-terminalen Gate 30

1. Skylden vid Gate 30 som visar Flottans Män att bussen avgår från denna utgång 0830 mot Stockholm

2. Resenärerna börjar samlas i terminalen i god tid. Bild 1 och 2 L-E Uhlegård.

3. Under färden gjordes uppehåll i en trevlig restaurang vid Alabackens Trädgårdsskaffereri och Caffereri.

4. En bild till från Alabacken utanför Mjölby. Bild 3-6 L-E Wennersten

5. En glimt av delar av auditoriet vid Riksårsmötet den 21 maj ombord i Baltic Queen

6. Ulla Lignell visar Gerd Larssons diplom till erhållen guldmedalj som senare utdelades till Gerd 6/6.

7. Webmaster Anders Andersson gör besök på ubåten Lembit i sjöflygplanhangaren. Bild 7-8 L-E Uhlegård

8. Ubåten Lembit i Sjöflygplanshangarens marinmuseum med modeller från Estlands örlogs- och handelsflottor. Utanför ligger den gamla ångisbrytaren Suur Tõll förtöjd. I museet finns akvarier, replik av sjöflygplanet Short 184 och det intressanta Maasilinn-vraket från 1500-talet.

9. Gamla Stan i Tallinn. En bild som visar bebyggelse från medeltiden (från tyska ordrens och svensktidens Reval). Många trevliga restauranger och sevärdheter som bastioner och befästningar för stadens skydd i gamla tider. Foto: L-E Wennersten

10. Tre guldmedaljörer på väg att få sina nådevedermälen.
Från vä. H Carlsson, Malmö. K A Jönsson Halmstad och L-E U Gbg.
11. Utdelning av hedersankare där K H Dahl just fått sin och L-E Wennersten väntar på sin tur.
Vägen fram kantas av tidigare Hedersankarmedaljörer.
Foton: L-E Wennersten

12. Från ett av Bankettens honnörsbord hedrade, glada och nöjda medaljörer K H Dahl och L-E Uhlegård. Banketten och underhållningen var väl avvägd och solen skiner över Finska Viken när Baltic Queen plöjer den spegelblanka ytan mot Sveriges kuster (via Åland förstås av skatteskal). Natten blev fortsatt lugn med en fin morgon. Foto: K H Dahl med stöd av kamrater vid bordet.

13. Återresan lugnt och behagligt. Tack Hans Martinsson, vår medlem och förare som gjorde ett utmärkt arbete såväl beträffande körning som val av pausplatser och höll angivna tider. Resenärernas tack! Foto: L-E Wennersten.

Mer om RÅM 2018 kommer att läggas in på hemsidan.

Nationaldagsfirandet inom föreningen

Nationaldagsfirandet 2018 genomfördes på sedvanligt vis med vid sjökrigsmonumentet på Nya varvets kyrkogård. Varken flaggvakt, sångkör eller kaplan saknades. Kort orientering av ordföranden varefter följde "Jag vill segla" med sånggruppen, unisont "Den blomstertid...", nedläggning av blommor vid monumentet, tal av vår kaplan Bert Löverdal om svenska flaggans historia, Unisont "Fader Vår", psalmsång, Kaplanen läste välsignelsen varefter ordföranden utsade "Gud bevara konungen och fäderneslandet!" varvid alla svarade "Gud höre det" enligt marin tradition.

Därefter förflyttning till vår långa grav med kort tal av ordföranden samt nedläggning av blommor vid stenen. Sång av sångkören. Ett sextiotal medlemmar och anhöriga deltog i den enkla men värdiga ceremonin.

Därefter skedde återgång till Marinstugan där det serverades kaffe/te, tårta, rulltårta med mera. Under kaffet genomfördes presentation av våra medaljörer 2018 och utdelning av medaljer till de som inte kunnat ta emot dessa under Riksårsmötet.

Detta år honorerades följande: **Silvermedaljer** Anders Andersson, Börje Kjellstenius, Sture Magnusson, Lars Nordenberg och Kjell Åsberg. **Guldmedaljer** Gerd Larsson (Bojen) i rosett, Lars-Erik Uhlegård samt **Hedersankare** (Flottans Mäns högsta utmärkelse) till: Karl Harry Dahl och Lars-Erik Wennersten för sina mångåriga och imponerande insatser för Flottans Män.

Ceremonier vid minnesstenen på Nya varvet.
Ytterligare bilder på sista sidan i tidningen.

Foto: Anna Uhlegård

Från statarunge till arbetsledare

En berättelse ur Götiska Förbundets årsbok 2007 som handlar om Bertil Axelsson nedskrivna av Rune Olsson OBS att i texten är det ibland "spökskrivaren" som berättar om Bertil och ibland Bertils berättelse i jag-form.

Nittonhundratalet har varit en omvälvande tid i Sverige med många stora förändringar i samhällslivet och i människornas levnadsvillkor. En som har erfarenhet av denna snabba förändring och som befunnit sig mitt i den är vår medlem Bertil Axelsson, Göteborg, samt medlem i Götiska Förbundets Gustaf II Adolfs loge.

Han berättar att det var dramatik redan när han föddes 1927 då födseln som skedde i hemmet - vilket var vanligt på den tiden - var svår och det tog tre dygn innan den var över. Men så var han också ovanligt stor, han vägde 5,9 kilo. Fadern arbetade då som statare på gården Rolfsåker som låg under Gåsevadholms fideikommiss och som ägdes av släkten Silfverschiöld och var beläget utanför Kungsbacka. Redan några månader efter det Bertil fötts flyttade familjen till en ny gård, Öresten, utanför Kinna.

Familjen flyttade ganska ofta och en av gårdarna var Runeberg som låg granne med Grimetons radiostation. Därifrån har Bertil Axelsson ett av sina första minnen. På den tiden fick barnen ta hand om sina föräldrar och farmodern bodde i familjen. Bertil fick tag på en hammare och skulle se hur högt han kunde kasta den och fick den i huvudet när den föll ner. Farmodern tog då hand om sitt barnbarn och såg om såret. Första gången han lyssnade på radio var i en kristallmottagare 1934.

År 1932 var familjen tillbaka till Öresten och där blev Bertils pappa lagårdsförmän. Han arbetade då ett och ett halvt år utan någon ledig dag.

Det var innan han gick med i fackföreningen. Där fick Bertil börja hjälpa till i lagården med vad han kunde. I faderns uppgifter ingick att han skulle leverera mjölk till kunder i Skene. Mjölken hällades upp i flaskor på 3-4 liter och de kördes ut med häst och vagn. När Bertil var 8-9 år hjälpte han till med detta genom att springa bredvid vagnen och lämna ut flaskorna. En gång snubblade han och ena bakhjulet gick över ett ben. Det blev som tur var inte någon större skada utan mest ett skrapsår.

Under denna tid började han också i skolan i Haby där han gick de tre första årsklasserna. Sedan 1937 flyttade familjen till Rolfsåker igen. Det var en mycket sämre skola där tredje till sjätte klasserna gick i samma skolsal. Den läraren borde nog haft ett annat arbete; särskilt statarungarna brydde han sig inte om. Det finns även en del trevliga minnen från skolan. Bertil Axelsson var med och spelade ett lustspel i skolsalen som hette "Examen i Ruskaby skola för femtio år

sedan". Där spelade han lärarinnan och för att klara rollen fick han låna en klänning av sin faster.

Jordbruksarbete gick före skolan

Rolfsåker var en arrendegård under Gåsevadholm till 1940. På hösten 1939 då Bertil var 12 år gammal kom arrendatorn fram till familjens bostad. Han knackade på fönstret och sade att nu skall pojken med ut och lägga säd. Arrendatorn hade hyrt en lastbil som han skulle köra in säden med. Nu ville han att Bertil skulle stå på flaket och lägga sädesnekarna tillrätta. Bertil var på väg till skolan men det brydde han sig inte om. Han var tvungen att vara hemma från skolan omkring fjorton dagar för detta. När han kom tillbaka till skolan säger läraren bara: Jaså du har kommit tillbaka. Och sedan blev inget mer sagt. I betyget skulle på den tiden antecknas den frånvaro eleven haft men i Bertils betyg stod inget om att han varit borta.

På höstterminen 1939, när frukten mognat, var vi tre pojkar på väg till skolans trädgård där fick lov att plocka fallfrukt, även om ett och annat äpple från trädet också följde med, berättar Bertil. När vi var på väg dit kom en pojke som var tre år yngre än vi och ville följa med men vi tillät det inte. Han gick då till sin pappa som plöjde en åker en bit från skolan med en traktor av den riktigt gamla modellen. Pojken fick köra traktorn men klarade inte av att svänga utan körde ner i ett djupt dike där han fick traktorn över sig och dog.

Vi barn fick lov att komma och titta på honom i hans hem där han låg i kistan. Vid begravningen ville hans föräldrar att sex pojkar i åldern 12 till 15 år skulle bära kistan från kyrkan till graven och jag var en av dem. Vi tränade i kyrkan så vi visste hur vi skulle göra.

Jag har senare undrat många gånger varför han inte fick följa med oss.

Trettonårig lagårdspojke

Efter det jag gått ut sjätte klassen och därmed slutat skolan började jag som sommardräng hos en bonde i Kungsäter som min pappa kände, berättar Bertil. Efter att jag kom hem igen placerades jag som lagårdspojke på Rolfsåker. I sysslorna ingick bland annat att rykta 100-150 nötkreatur varje dag. Det var både tjurar, kalvar och kor. Jag fick också vara med i gödslingen som började vid fyratiden varje morgon och som skulle vara klar tills mjölkerskorna kom klockan fem.

Under vintern var det så dags för konfirmation och då fick Bertil och de andra barnen gå till kyrkan för konfirmationsundervisningen. Det var tre till fyra kilometer att gå under de kalla vintermånaderna. Efter konfirmationen talade prästen med Bertils föräldrar och ville att han skulle fortsätta att studera men föräldrarna hade inte någon möjlighet att få fram det kapital som behövdes så han fick fortsätta i lagården.

Bertils mamma var astmasjuk och fick emellanåt åka in till lasarettet i Varberg. Det fanns inga sjukförsäkringar eller annan hjälp. Bertil fick ofta besöka fattigvården och begära en ansvarsförbindelse så att kommunen eller socknen skulle ansvara för att lasarettet fick sin betalning.

Det var aldrig tal om att söka läkarvård för mindre krämpor. När Bertil fick påssjuka 1942 fick den läka ut själv varvid sjukdomen gick ner i pungen och han fick mycket ont. Trots detta var han tvungen att arbeta, bland annat med att packa ensilage iklädd stelt gummiställ. Han hade så ont att han höll på att svimma.

När min mamma blev sjuk skulle jag sköta hushållet, berättar Bertil. En dag skull jag baka bröd och jag hade ju sett hur min mamma gjorde. Det blev fel på proportionerna för jag fick så mycket deg att det blev väldigt många brödkakor. Men familjen åt det så det blev nog ändå inte så dåligt. En gång fick jag slakta en höna och koka den till middag. Det var en ganska gammal höna och den fick koka länge men även den maten accepterades av familjen även om den troligen blev ganska seg. Jag fick även vara med på grisslakten på gården. Statarbostäderna var inte stora och det fanns givetvis inte några moderna bekvämligheter. I Bertils familj fanns fem barn, Bertil, och fyra systrar. Han fick dela säng med två systrar under många år, i den andra sängen låd de två andra systrarna. I köket fanns det ett bord, en utdragssoffa och några stolar. I ena hörnet fanns en vattenspann med skopa. I sovrummet där barnen låg fanns de båda sängarna, en kommod med tvättfat och en potta. I det innersta rummet gick det inte att hålla värmen så det användes endast vid julhelgen då det värmdes upp. Gårdsägaren skulle hålla med ved men det var ofta i minsta laget. Veden kom som hela stockar, som inte hade torkat och de skulle sågas upp och klyvas av statarna själva.

Hygienen var väl inte alltid den bästa, det gick inte att göra så mycket. Efter en dag i lagården var det enda som stod till buds att tvätta sig i en litet handfat med kallt vatten. Dusch var inte att tänka på. Det fanns också gott om småkryp i bostaden, vägglöss, huvudlöss, klädlöss och loppor.

Två kronor om dagen

Lönerna var inte höga, första tiden hade han två kronor om dagen. 1941 köpte han en cykel på avbetalning för 110 kronor och han fick jobba. 55 dagar för att kunna betala cykeln. Efter ett tag fick han 35 öre per timma. Sommartid arbetade man nio timmar och tre kvart och vid skörden tillkom övertid, vintertid omkring sju timmar. När man gallrade rotfrukter var lönen 20 öre per rad. Varje rad var omkring 300 meter lång. Det minsta man fick ta var 20 rader. Bertil tog 40 rader och de skulle hackas två gånger och gallras en gång.

Under 1941 blev korna ympade mot TBC och de som var symptomfria flyttades till Gåsevadholm. Det var tjugo kor som stod där och som han fick köra vatten till och eftersom de var tjudrade ute skulle de flyttas 3-4 gånger per dag. Det var mycket arbete och det gick också åt mycket vatten som fick köras dit i en tunna med häst och vagn. I statarfruarnas arbete ingick att handmjölka korna. När Bertils mamma blev sjuk kunde hon inte fortsätta med detta. De som inte kunde utföra mjölkningen själva skulle skaffa ersättare. Bertil och en av hans systrar fick då rycka in och sköta mjölkningen. Hon var då elva år och Bertil 14 och det blev långa dagar för dem.

Förutom lagårdsarbetet fick han delta i tröskningen som också var slitsamt. Ladan var mycket stor så sädessäckarna skickades med langningskedja fram till tröskverket. Det var också mycket dammigt och besvärligt. Dessutom fick Bertil bära iväg halm och ibland bära säckar på 70-75 kilo som skulle in på magasinet.

Silfverschiölds familj tog över gården då arrendet gick ut och då skaffades traktorer till gården. Det var ett par tvåcylindriga Munktelltraktorer som ursprungligen drevs av råolja men som byggts om till gengasdrift. Bertil var intresserad av teknik och var därför ofta och hjälpte till med traktorerna. Efter ett tag fick han börja köra gengastraktorerna och då hade han inte fyllt femton år. Det fanns även en Deutztraktor med tändkulemotor som han fick köra. Det var en tungkörd traktor som hade direktstyrning.

Fram till höstkanten 1943, när säden skulle in, så regnade det fruktansvärt, berättar Bertil. Jag blev totalt genomvåt i den öppna traktorn och gick ifrån den. Rättaren såg det och ropade på mig: "vart skall du ta vägen"? Jag skall hem för jag är genomvåt, svarade jag. "Nej, det kan du inte göra, du ska stanna kvar här". Det skiter jag i. svarade jag. "Då får du skaffa dig regnkläder" skrek han. Det kan jag inte göra på den lön jag har, svarade jag. När jag gick därifrån sade han; "Går du nu får du inte komma tillbaka"

Jag åkte till Kungsbacka och ville få ett annat jobb än lantbruksjobb has arbetsförmedlingen, men det gick inte för de kunde inte ta arbetskraft från lantbruket under kriget. Jag ville inte tillbaka till Rolfsåker så jag arbetade hos olika bönder under hösten och vintern. Bland annat plockade jag sockerärter som gick till en konserverfabrik. Betalningen var fyra och ett halvt öre kilot. Jag var inte snabb i fingrarna så jag kom aldrig över 80 kilo, det fanns några som kom över 100 kilo.

Värvning vid flottan

I nästa nummer tar Bertil värvning vid flottan.

MARINSTUGANS DAG

Marinstugans Dag firades i år den 13 maj. Detta är en mångårig tradition då medlemmar med familjer och vänner samlas för att dricka kaffe, utbyta erfarenheter, köpa lotter för att förbättra föreningens ekonomi samt kanske främst lyssna på vår förträffliga sångkör.

Genom affischering inbjuds även allmänheten att delta. Tidigare har loppmarknaden varit ett dragplåster men där har konkurrensen blivit för stor och sista åren har den bara blivit ett stort arbete även beträffande bokförsäljningen som tidigare var populär.

Det vi behållit genom åren är "Bojornas" blomsterlotteri och på bilden till höger ser vi hälften av vinsterna som väntar på att bli avhämtade.

Klubbmästeriet stod för den varma korven, kalla glassen och goda saften. Allt hade strykande åtgång och på bilden under är det en liten korpapaus för bl.a. fotografen och en klubbmästare.

Damklubben har under alla år generöst bjudit på hembakat kaffebröd och stått för försäljningen. När vi, som i år, har tur med vädret - ser det ut som på undre bilden, med kaffe och läsk på bordet och blicken på sångkören som avslutar på tidningens baksida.

Alf Martinsson som tidigare organiserat "Marinstugans Dag" många år ser förnöjsam ut och tycker nog att det är skönt att bara få delta och njuta av tillvaron.

Slutomdömet blev att det var en lyckad dag där sångkören som drog ner många applåder nog var det största dragplåstret.

Sven-Erik Melin berättar *Forts. från sida 7*

Vi åtta från MUOS som hamnade i Skredsvik och på Dämman/Hisingen hade avslutning i Kajutan på Henriksbergs restaurant. Mycket trevligt och gemytligt.

Vi fick ut ett avgångsvederlag på 1500 kronor vilket var behövligt.

Jag åkte hem till Karlskrona.

Min tid i Flottan var mycket bra. Jag trivdes under alla

15 månaderna. Duktiga lärare.

Jag hade stor nytta av radarutbildningen när jag mönstrade ut i Handelsflottan.

Jag har en 8 mm film om livet ombord på Orust på c:a 18 minuter som jag tog efter besöket i Karlskrona under örlogsdagarna i juli 1960.

Sven-Erik Melin

VAD KAN EN BILD BERÄTTA?

Ja, vad kan en bild berätta?

Vi har fått denna bild av medlemmen Thomas Eliasson och genast kommer frågorna.

Vilket fartyg är detta? Vi på redaktionen vet ganska säkert, men vet Du?

Ingen gös hissad varför man kan anta att fartygets ankare har släppt botten.

Vilken hamn? Bestyckning? Vad är man på för uppdrag och när är bilden tagen?

Och till sist den naturliga frågan: Känner någon igen tillfället och någon/några personer?

Kontakta redaktören med Dina uppgifter eller förslag med motiv.

VAD HÄNDER?

Damklubben Bojen i Göteborg

HÖSTENS PROGRAM 2018

TISDAGEN DEN 4 SEPTEMBER

Vi startar upp hösten med en utflykt.

Vad sägs om en dagstur med Stena Line till Fredrikshamn? Vi åker två för en, tack vare Flottans Mäns samarbete med Stena Line.

Båten avgår 09.10 på morgonen och är i Fredrikshamn kl. 12.30.

Åtteresa kl. 14.00 och tillbaka i Göteborg kl. 17.30.

Anmälan till Anita Janevik 070-244 43 20 eller

Ulla Martell 070-736 40 08.

TORSDAGEN DEN 6 SEPTEMBER, KL. 12.00

startar vi sånggruppen för höstterminen.

Vi vill gärna bli fler.

Anmäl dig till Anita Janevik, tfn 070-244 43 20.

FREDAGEN DEN 14 SEPTEMBER KL. 18.00

Kräftafton i Marinstugan 18.00. Gemensamt FM/Bojen

ONSDAGEN DEN 26 SEPTEMBER, KL. 18.30

Lennart Palm (musiker och känd från Melodikrysset och med gravvalv som specialintresse) kåserar om sin annorlunda hobby under rubriken:

Från dödsbål till gravallvarligt”.

Klubbmästarna bjuder på smörgås, kaffe och kaka till priset av 70 kr. Ta gärna med en väninna. Bindande anmälan till alla klubbaftnar.

Vi kommer att ha lotteri på samtliga våra Bojenmöten under hösten, så ta med en vinst. Föranmälan senast den 22 september till Jarka 073-648 05 87, 031-29 97 06 eller Christine 070-881 39 57.

ONSDAGEN DEN 31 OKTOBER, KL. 18.30

Minnenas afton; Ta med ditt fotoalbum/dina Bojen-bilder från dåtid till nutid och klä dig gärna i en huvudbonad eller något annat favoritplagg från förra århundradet. Vi ser fram emot en pratkväll med många glada återblickar.

Smörgås, kaffe och kaka: 70 kr.

Anmälan senast 24 oktober enligt ovan.

ONSDAGEN DEN 28 NOVEMBER, KL 18,30

Höstsupé med firande av årets jubilarer är årets sista klubbafton. Klubbmästarna tillagar en god supé till denna trevliga höstfest.

Föranmälan senast den 21 november, enligt ovan.

Pris 150 kr.

LÖRDAGEN DEN 8 DECEMBER FIRAR VI LUCIA I MARINSTUGAN

Vi tar tacksamt emot vinster till vårt lotteri. Vi behöver också kaffebröd till serveringen. Vi kommer att sätta upp en BAKLISTA på anslagstavlan i Marinstugan, där du kan anteckna dig. Har du barnbarn eller barnbarnsbarn som vill medverka i LUCIATÅGET går det bra att anmäla detta till någon i styrelsen.

HJÄRTLIGT VÄLKOMMEN!

Styrelsen

FÖDELSEDAGAR VI GRATULERAR

Juli 03-

01 1807 Magne Andreasson Göteborg 70 år

05 0501 Nils-Ove Stahre Västra Frölunda 70 år

09 0826 Olof Melin Västra Frölunda 85 år

23 1622 Curt Schenström Göteborg 65 år

31 0301 Per-Arne Corneliusson Asperö 75 år

Aug

12 0625 Björn Brocker Harestad 75 år

19 0510 Lukas Carnerheim Henån 40 år

26 1811 Bengt Persson Kungsbacka 75 år

30 1610 Jerker Furuskog Västra Frölunda 40 år

Sep Ingen att fira under september

VI HÄLSAR NYA MEDLEMMAR VÄLKOMNA

031808	Henrik Kristensson	Göteborg
031809	Robert Fredriksson	Alingsås
031810	Tommy Stenvall	Västra Frölunda
031811	Bengt Persson	Kungsbacka
Bojen	Ulla Åhrman	Göteborg
Bojen	Eva Andersson	Horred
Bojen	Berit Burman	Göteborg
Bojen	Lisbeth Claesson	Västra Frölunda
Bojen	Ingela Wennerholm	Västra Frölunda

In memoriam

Sedan januari har följande medlemmar lämnat oss

Född/Namn	Medlem	Avled
1931/Folke Billstedt	1972	7/1
1942/Sven Nilsson	1983	27/2
1943/Walter Edvardsson	1998	5/3
1943/Lars Nydén	2015	1/5
1956/Mats Bruto	1996	3/5
1939/Bertil Andreasson	1998	5/5

Vi lyser frid över deras minnen

VAD HÄNDER?**Torsdag 30 augusti. Klubbafton kl. 18'00**

med föredrag av Allan Holmgren

Ämne: Resa med Älvsnabben 1957/58

Allan Holmgren är pensionerad teleteknisk ingenjör och medlem i Flottan Män. Född och uppvuxen i Åby utanför Trelleborg.

Allan gick i sin ungdom till sjöss inom Handelsflottan där han tjänstgjorde i olika befattningar ombord bl.a. vid rederierna Svenska Lloyds och Svenska Ostindiska Kompaniet..

Värnplikten gjorde han 1956 inom Flottan där han sökte till och blev antagen vid Furirskolan. Som furir tjänstgjorde han på jagaren Norrköping och fregatten Magne. Efter ansökan blev han antagen till en långresa 1957/58 med Älvsnabben, Sydamerika runt och senare till Spetsbergen.

Han lämnade Flottan 1958 för att utbilda sig till teleteknisk ingenjör. Han avlade en filosofie kandidatexamen vid universitetet. Under åren blev det flera utlandsuppdrag, i London 1977 och Tanzania 1978.

OBS! Kräftafton! Nyhet!**Fredag 14 sept.: Havskräftor med mera 18'00**

Anmälan i Marinstugan eller hos klubbmästaren senast söndag 9/9. Ersätter vårens inställda grillafton.

Sjöpriser! Pröva på denna maritima festlighet.

Även Bojens medlemmar är varmt välkomna!

Torsdag 27 september**Klubbafton kl. 18'00**

med föredrag av David Carbe

Ämne: Musikunderhållning

David Carbe började spela piano samma år som han skulle fylla sexton. Han utbildade sig vid Mimers Hus Gymnasium i Kungälv där han tog pianolektioner under tre års tid. Sedan dess har ett intensivt självstudierande präglat Davids pianoutveckling.

Hans stora inspirationskällor är Robert Wells och Charlie Norman.

David startade efter gymnasietiden eget företag och började framträda på olika event.

Han har ett fint samarbete med den kända pianisten Robert Wells och har vid många tillfällen gästspelat i Robert Wells konserter. Båda artisterna har samarbetat även i Radio och TV. Sommaren 2016 var han inbjuden av Robert Wells att gästa Rapsodi in Rock med totalt fem konserter runt om i landet.

Han har vid flera tillfällen gjort inlägg som kapellmästare i TV 4's bingo Lotto och då även med andra kända artister.

Anmälan nämnda klubbaftnar mm:

Lista i Marinstugan eller per telefon till

Klubbmästare Carlaxel Benholm

070-569 34 37

E-post: ingela.benholm@telia.com

Med tankar på att det ibland kan bli fulltecknat och vi måste tacka nej till sena anmälningar samt att klubbmästaren har en inköpsplanering att tänka på måste vi framhålla att anmälan med tillhörande betalnings-skyldighet är bindande. Håll tiderna och glöm ej att avanmäla Dig i tid vid förhinder senast tre dagar före klubbafton (motsv.) . Varmt välkomna!

ÖVRIGT**Söndag 16 september: Medlemsdag höst.**

Klockan 11'00 -13'00. Enklare förtäring ingår!

Slut upp! Information om framtiden inom FM Göteborg. Ställ frågor till styrelsen.

Nya medlemmar hälsas särskilt välkomna.

Anmälan till sekreteraren Lars Janevik 070-594 54 82 senast 12/9.

Söndagsöppet kl. 10'00-13'00

Augusti: 6, 12, 19 och 28

September: 2, 9, 23 och 30

Onsdagsöppet kl. 10'00-13'00

Augusti: 15, 22 och 29

September: 5, 12 och 19

Bok- och biblioteksmässan i Göteborg 2018

28-30 september - publika dagarna

Resten av året kommer i Pejlingar nummer 3 - 2018 i slutet av september.

ONSDAGSÖPPET MED LUNCH**Anmäl Dig/Er och delta i samvaron!**

Onsdagen den 5 september gör vi ett nytt försök att återuppta lunchen på onsdagar 1300

Det sker i samverkan med Göteborgs stad, Älvsborg.

Det kommer att finnas anmälningslista i Marinstugan från andra hälften av augusti med uppgift om vad som kommer att serveras och kostnaden för lunch.

Vi måste ha anmälningsplikt så att rätt dimensionering kan göras för inköp och tillagning.

Frågor?**Kontakta P-O Eriksson****Tel: 070-609 23 14**

Posttidning B

Flottans Män
Örlogsvägen 6
426 71 Västra Frölunda

Bilden är från Marinstugans Dag söndagen den 13 maj i strålande solsken och totalt cirka 150 besökare. Var med nästa år, då Marinstugans Dag äger rum söndagen den 12 maj 10'00-14'00! Foto Karl Harry

Mer från Nationaldagsceremonierna på Nya varvets kyrkogård den 6 juni 2018
Till vänster samling vid monumentet för sjökrigets offer inom Göteborgs eskadern och Väst kustens Marindistrikt. Till höger en minnesstund vid vår "Långa grav" där våra medlemmar och Bojor kan få vila.

Foto Karl Harry

